

МОЯ СІМ'Я

СТОРІНКА ДЛЯ
МАТУСЬ І ТАТУСІВ
У ПОМІЧ

ПРИСЛУХАЙТЕСЬ

БАТЬКО Є ПРИКЛАДОМ, ХОЧЕ ВІН ТОГО ЧИ НІ

I. Перший обов'язок батька щодо дітей — любити їхню маму

Родина — це система, яка тримається на любові. Не уявній, а справжній, дійсній. Без любові неможливо довго витримувати тягарі родинного життя. Неможливо бути батьком «з відчуття обов'язку». Виховання — завжди «командна гра». У подружній парі, де підрастають діти, щира згода та глибока єдність наповнюють радістю та допомагають рости, будучи для них надійним фундаментом. Батько може захистити матір, «підмінуючи» її та надавши їй можливість відпочити, відновитися та віднайти трішки часу для себе.

II. Батько перш за все має «бути»

Його присутність повинна означати: «ви, моя родина, — найголовніше у моєму житті». Статистика стверджує, що в середньому батько присвячує вихованню дітей менше п'яти хвилин на день. Деякі дослідження доводять існування зв'язку між відсутністю батька та поганою успішністю дітей у школі, їхнім низьким коефіцієнтом розумового розвитку, злочинністю та агресивністю. Це питання стосується не часу, а справжнього спілкування. Бути у випадку батька означає — спілкуватися з дітьми, обговорювати їхню працю та проблеми, залучати їх до участі в своєму житті, наскільки це можливо. Та навчитися зауважувати всі малі та великі знаки, які постійно посилають діти.

III. Батько є прикладом, хоче він того чи ні

Сьогодні особа батька відіграє надзвичайно важливу роль, оскільки дитина може покластися на нього, а в його силах — ке-

рувати дитину. Передусім батько є прикладом, він стимулює вибір конкретних схем поведінки дитини згідно з засадами коректності та вихованості. Одним словом, батько — взірць чесності, порядності та доброзичливості. Навіть якщо діти і не усвідомлюють цього, а іноді й заперечують це, насправді ж вони дивляться на те, що і як робить батько та чому він чинить так, а не інакше. Те, що ми називаємо сумлінням, великою мірою залежить від постаті батька.

IV. Батько забезпечує надійність

Батько — це охоронець. Ціла родина чекає, що батько захистить її. Батько оберігає також тоді, коли визначає певні правила, часові та просторові обмеження, деколи забороняючи певні речі: це — найкращий спосіб сказати: «Я пікуюсь про тебе».

V. Батько заохочує та додає сил

Батько доводить свою любов повагою, слухаючи та приймаючи. Його любов справжня, як у тих, хто каже: «Що б не сталося, я завжди з тобою!» Завдяки цьому в дітей виникає самоповага. Батько завжди готовий допомогти своїм чадам, компенсуючи їхні слабкості.

VI. Батько пам'ятає та розповідає

Батьківство є островом спасіння для тих, хто «зазнав краху вдень». Такий звичайний момент, наприклад, вечеру, батько перетворює на особливу родинну зустріч, коли всі можуть спокійно поспілкуватися між собою. Добрий батько спроможний створити чарівну атмосферу спогадів. У минулому батько був носієм цінностей; для того, щоб їх передати дітям, достатньо було їх усно записати. Зараз їх треба демонструвати. А сучасне життя заважає цьому. Як можна щось показати дітям, якщо немає часу поговорити з ними, обмінятися думками, поділитися планами, своїми надіями, радостями чи невдачами?

VII. Батько вчить вирішувати проблеми.

Батько — найкращий дороговказ у навколишній світ. Батько має сильний вплив

на дітей завдяки своїй здатності керувати життям, тим, як він ставиться до оточуючої дійсності. Цей аспект також дуже важливий для виховання особистості дитини. Батько — це людина, що дає дітям мапу життя.

VIII. Батько пробачає

Пробачення батька — це те, що дитина відчуває найкраще і чого очікує найбільше; це чи найневеличнійша ознака батька. Один із в'язнів дитячої колонії зізнався: «Мій батько завжди був строгим зі мною: ні любові, ні розуміння. Коли я був маленьким, він дуже мене любив. Яюсь я оступився, і з тих пір він не мав більше відваги підійти та поцілувати мене, як раніше... Його любов до мене зникла: я мав тоді тринадцять років... Він забрав у мене свою любов у той момент, коли вона була мені найбільше потрібна... Нікому було розповісти про свої проблеми. Якщо я опустився так низько, то в цьому є доля батьківської вини... На його місці я повівся б інакше. Не покинув би свого сина у скрутний момент. Справжнім батьківським розумінням я б сприяв тому, аби він повернувся на правильний шлях. А в мене нічого з того не було».

IX. Батько — завжди батько, навіть якщо він живе далеко

Кожна дитина має право на «свого» батька. Коли батько нехтує дітьми, забуває або покидає їх, він тим самим завдає їм рану, котра ніколи не загоїться.

X. Батько — це образ Бога

Бути батьком — велике покликання, а не особистий вибір. У всіх дослідженнях з психології говориться, що діти виробляють для себе образ Бога на основі образу власного батька. Якщо мати молиться разом з дітьми, це прекрасно, але водночас звично. Якщо ж з дітьми молиться батько, вони ніколи про це не забудуть.

За книгою Бруно ФЕРЕРО
«ВАШІ ДІТИ МАЮТЬ ЛИШЕ
ВАС»

ПРОБА ПЕРА

КОЛИСЬ Я НЕ ЧИТАТИМУ КАЗКИ...

Колись я не читатиму казки,
Не буду цілувати діток рани.
Я знаю, швидко пролетять роки,
І більше не захочуть діти мами!
Колись піти я зможу вже без них.
За руку теж не буду їх тримати.
Та знаю, що і серед днів таких
За них я буду, все ж, переживати!
Колись не буде: «Мамо, йди сюди...»
Колись не буде: «Мамо, йдем гуляти...»
Колись не буде: «Мамо, щось купи...»
Не буде: «Мамо, ми вже хочем спати...»
Колись сімейні фото на стіні
Про будні й свята діток нагадують!
А зараз сонно просять у вісні:
«Накрій... Бо наші ніжки замерзають!»
Колись у мене буде вільний час.
Колись для себе зможу щось зробити.
Та знаю, що думками повсякчас
Дітьми я буду безперечно жити!
То ж поки ще мене біля дверей
Чекають найдорожчі дві людини,
Біжу в обійми до своїх дітей
Й радію їх дитинством щохвилини.

Христина КРАВЧИШИН

БАТЬКАМ НА ЗАМІТКУ

ЯК СФОРМУВАТИ ПРАВИЛЬНЕ СТАВЛЕННЯ ДО ГРОШЕЙ У ДІТЕЙ

Перші уроки з виховання правильного ставлення дитини до грошей можна починати вже з 5-7 років. Якраз в цьому віці малюк проявляє інтерес до цифр, використовує намальовані гроші в своїх іграх і знаходить досить несподівані варіанти їх застосування. Запропонуйте дитині почати відкладати гроші. Мало того, що це буде ще одним кроком на шляху до вміння правильно використовувати гроші, але і допоможе дитині стати більш самостійною. Єдиний нюанс - потрібно правильно поставити мету накопичення, інакше це заняття може швидко набриднути. Нехай дитина відкладає собі на дуже бажану іграшку, гру, нові ролики...

Поясніть дитині, що таке кишенькові гроші, і дайте свободу вибору. Нехай сама вирішує: купити морозиво або цукерки. А може відкладати частину з них на новий конструктор. Причому сума ніколи не повинна змінюватись. Зростати вона може тільки з віком, але не з збільшенням витрат.

Деякі батьки практикують грошові заохочення дитини за виконану роботу або гарну успішність у школі. Звичайно, спокійно, але не забувайте про зворотний бік медалі. Ваше завдання зацікавити дитину навчанням, а не можливою винагородою.

НАШОМУ РОДУ - НЕМА ПЕРЕВОДУ

МІЙ РОДОВІД ПОЧИНАЄТЬСЯ З РОДИНИ КОРОБКИ

Родини бувають дуже різні, як і сім'ї: в одних мешкають діти з мамою і бабусею чи діти з татом, в інших — одна дитина з батьками, дядьком і дідусем або сестри з їхніми дітьми.

Родинні стосунки існують усередині значно більших груп, об'єднаних зв'язками спорідненості, які породжують шлюбно-сімейні взаємини і регулюються правовими та культурними нормами, установленими в суспільстві на цей час.

Наша розповідь про родину Коробків. Прізвище Коробка в Лучичах — єдине. Як опинився Артем Коробка на Ратнівщині, ніхто достеменно не знає. Одружився він на лучичівській дівчині Анастасії. За попередніми даними, Артем народився в 1845 році. Народила вона своєму чоловікові три сини — Данила, Нестора, Степана. Жила ця дружина сім'я біля річки Виживка. Працювали тяжко на землі, мали її чимало, а також — велике господарство: коні, корови, свині, птаство. Йшли роки, старший син Данило одружується. В будинку Артема Коробки стає тісніше. І глава сім'ї вирішує купити синові землю на хуторі Рафалівка.

Через рік після одруження Данило Артемович з дружиною та сином переселяються до свого будинку, заводять господарство. Через три роки сім'я Коробки поповнюється ще одним сином — Григорієм, а ще через два роки — дочкою Павлиною. Десь приблизно в 1913 році на сімейній раді було вирішено їхати на заробітки до Сибіру. Та й на Ратнівському ринку почали ходити чутки про війну. А ще деякі сім'ї з навколишніх сіл виїжджали теж на заробітки. Тому Коробки через трохи опинилися в місті Новосибірську.

Старший син Іван Данилович почав працювати на будівництві залізниці. Робота була дуже тяжкою, адже все робилося вручну. Познайомився зі своїми ровесниками, які багато говорили про майбутню революцію. Тут же зустрів свою долю — дівчину Тетяну, яка була родом із села Старі Кошари Ковельського району. Але одружились Іван з Тетяною лише в 1922 році, коли повернулися на рідну землю.

Після одруження брати Іван та Григорій Коробки вирішують будувати великий будинок з двома верандами, з кількома кімнатами з одного боку і з другого, щоб помістилося дві сім'ї. Так зробили. А ще — побудували велику клуню, в якій можна було розвернутися парочку коней, запряжених у віз.

Григорій та Іван мали «золоті» руки на все. Робота «горіла» в їхніх руках, тому і будинок, і надвірні будівлі були зроблені дуже добре. Біля будинку брати посадили великий сад. Незабаром вони вже пригощали односельців яблуками, грушами, сливами. А ще — соком з цих плодів, або безрезовим.

Зі спогадів внучки Івана та Тетяни — Надії Нікончук, жительки села Лучичі: «Ми дуже любимо ходити до дідуса з бабусею на хутір. Наша бабуся вміла пекти дуже смачні піріжки. А які смачні яблука та груші були у них». Всього внучат у подружжя Коробків було 16. Але всім їм були раді бабуся та дідусь. В кінці 30-х біля будинку Коробків з'явилися вулики. Тому сімейство мало ще і мед.

РОДИНА КОРОБКИ — МАЛЕНЬКА ЧАСТИНА УКРАЇНИ. КОРОБКИ В РОКИ ВОЄННОГО ЛИХОЛІТТЯ.

1 вересня 1939 року німецька армія розпочала воєнні дії проти Польщі. А 23 вересня Червона Армія зайняла всю Волинь.

Справжнім бичем для мешканців «визволених територій» стали масові депортації 1939-1941 рр.

Із Забродів була вивезена сім'я Шиманського Олександра.

У часи німецької окупації на Волині й Поліссі діяли партизанські загони і підпільники у населених пунктах.

У селах Заброди та Лучичі було призначено сільських старост. Найпершим наказом для старост Романюка (с. Заброди) та Сітчука (с. Лучичі) нова влада дала завдання закликати народ до добровільної праці на благо Німеччини. «Кожен, хто працює в Німеччині, працює для майбутнього свого народу, допомагає закінчити війну і тим самим працює для скорого встановлення миру» - такі листівки принесли до кожної хати. Але бажаною їхати не було, тому почали складати списки молоді й примусово відправляти до Німеччини. На щастя, з родини Коробки в Німеччину нікого не забрали. А добровільно нікому не хотілося покидати рідну домівку, тому молодь втікала на хутори, до лісу, переховувалась. Нерідко лучичівська молодь теж переховувалась на хуторі Рафалівка. А ще тут переховувались хлопці — євреї. Правда, пізніше вони самі здалися лучичівським поліцаям і ті їх розстріляли.

Німці встановили режим жорстокої окупації, але населення Волині, зокрема, Лучичів чинило опір загарбникам. Одна частина лучичівців влилася в ряди радянських партизанів, інша боролася в лавах УПА. Та всі вони наближали перемогу над Гітлером.

ЖИТТЯ В ПІСЛЯВОЄННІ РОКИ

Закінчилася війна. Жителі села Лучичі, як і всі українці, приступили до мирного життя. Нелегке воно було. Поля обробляли коровами, якщо були, дуже рідко — кінями.

Хуторянам теж було непереливки. Мало того, що тяжко працювали, то ще по ночах приходили «хлопці з лісу». Хвалити Бога, великої шкоди не робили.

У 1948 році в Лучичах поновлюють колгосп, який намагалися організувати ще в 1940 р.

Першим головою колгоспу на зборах сільських трудівників було обрано Івана Даниловича Коробку. Його лучичівці знали, як розумну, помірковану людину, від природи хорошого господаря. Головував Іван Данилович до 1952 року. Коли постало питання, як назвати колгосп, то голова запропонував: «Перемога». «Адже перемогли фашистів, то тепер треба перемагати по всіх показниках в господарстві», - так пояснював він свій вибір. Колгоспники тяж-

Родина Івана Коробки

ко працювали. Заробітну плату платили трудовими, на які давали кілька кілограмів зерна. Але люди були задоволені і цим, основне, що не було війни. Співали, йдучи на тяжку роботу, співали, повертаючись додому після трудового дня.

Іван Данилович з дружиною Тетяною мали п'ятьох дочок. У 1924 році народилася Катерина. Віддали її заміж у село Поштупель за простого юнака на ім'я Наум. Народила четверо онучок для баби Тетяни та діда Івана. Діти Катерини та Наума здобули всі освіти: вчителів, продавців. На сьогодні в смт Заболоття секретарем селищної ради працює Шевчук Тетяна Наумівна (мабути, названа в честь баби Тетяни).

Друга дочка — Олена (Лена) з 1927 року народження. Вийшла заміж за Старушка Тимофія. Проживали в селі Лучичі. Трудилася в колгоспі, пізніше Олена Іванівна перейшла працювати в сільський клуб техпрацівницею. Мали четверо дітей. Дочка Надія — закінчила медучилище і все життя, до пенсійного віку, в трудовій книжці в неї один запис: «Прийнята на роботу медичною сестрою в терапевтичне відділення Ратнівської центральної лікарні».

Друга дочка — Тетяна, по чоловікові — Ліщук працювала головним бухгалтером на станції техобслуговування в селі Гірки. Проживає там і нині.

(Далі буде)

Артем МАРКОВ,
Тетяна ДУДА,

вчитель історії НВК с. Заброди